

YABANI RUMİNANTLARDA VİRAL HASTALIKLAR

DNA Virusları	RNA Virusları
Sığır gangrenli nezlesi (Malignant catarrhal fever)	Mavidil
Bulaşıcı ektima (Orf)	Epizootik hemorajik hastalık
Lumpy-skin hastalığı	Şap hastalığı
Sığır Papillomavirus 1 ve 2 (BPV)	Ensefalomiyokarditis virus (ECMV) infeksiyonu
Geyiklerin Adenovirus hemorajik hastalığı	Border hastalığı
Geyiklerde herpesvirus infeksiyonları	Küçük ruminant vebası (PPR)
	Sığır vebası

SIĞIR GANGRENLİ NEZLESİ

(Malignant catarrhal fever)

- *Macavirus* cinsi içerisinde yer alan Gammaherpesviruslar
- Ovine herpesvirus-2 (OvHV-1) ve alcelaphine herpesvirus-1 (AIHV-1)
- Sığır, bizon, manda, geyik, domuz
- Ağız boşluğu veya tonsilla-viremi-infeksiyon-lenfoproliferasyon-vaskülitis-mukoza ve kutanöz dokuya lenfoid invazyon

SIĞIR GANGRENLİ NEZLESİ

(Malignant catarrhal fever)

- **Klinik olarak;**
 - Ateş
 - İshal
 - Mukopurulent burun akıntısı
 - Korneal opasite
 - Lenfadenopati
 - Sinirsel semptomlar

SIĞIR GANGRENLİ NEZLESİ

(Malignant catarrhal fever)

- Dokularda ve lenf düğümlerinde lenfosit proliferasyonu*
- Mukozalarda nekroz*
- Perivasküler /intramural lenfosit infiltrasyonu ve nekrotik vaskülitis*
- *Evcil olmayan ruminantlarda sık görülmez.
- OvHV-2 ile infekte Bizonda gastrointestinal mukozada nekroz ve lenf düğümünde hiperplazi

BULAŞICI EKTİMA

(Bulaşıcı Pustuler Dermatitis, Orf)

- Oldukça bulaşıcı, zoonotik bir infeksiyon
- *Parapoxvirus* cinsi içerisinde yer alan Orf virus
- Amerika yaban koyunu, Dall yaban koyunu, Ak dağ keçisi, Misk sığırları, dağ keçisi, keçi benzeri antilop, kara antilop, dağ ceylanı
- Genç hayvanlarda daha şiddetli
- Orf virus epiteliotropik özellikte olup, deri ve müköz membranlarda proliferatif, nekrotik ve veziküler lezyonlar hakimdir.
- **Ağız, dudaklar, gingiva**, dil, göz çevresi, bacakların distali, interdigital bölge, meme bezi, vulva, prepisyum, vücudun dorsal derisi

BULAŞICI EKTİMA

- **Papül-vezikül-püstül-kalın kabuk**
- Hayvanlar zayıflayabilir ve selülitis, stomatitis, aspirasyon pnömonisi ve mastitis gibi sekonder infeksiyonlar gelişebilir.
- **Mikroskopik olarak;**
 - Belirgin epidermal proliferasyon,
 - Spinozum hücrelerinde şişkinlik
 - İntraepidermal vezikül ve püstüller
 - Kalın yüzeysel bir kabuk tabakası
 - İntrasitoplazmik, eozinofilik inklüzyon cisimciği
 - Dermiste, ödem ile birlikte nötrofilik ve/veya diğer yangısal hücrelerinde gözlendiği yangı
- Ayırıcı tanısı-diğer parapoxviruslar!

LUMPY SKIN HASTALIĞI

- *Capripoxvirus* cinsi içerisinde yer alan **Lumpy skin disease virus (LSDV)**
- **Virus taşınmasında** sivrisinekler, ısırان sinekler (örn: *Stomoxys calcitrans*, *Biomyia fasciata*), *Culicoides* cinsi tatarcıklar ve sert keneler (örn: *Amblyomma hebraeum*, *Rhipicephalus* spp.)
- **Zoonotik olmayan** bir enfeksiyon
- Başlıca sığır ve manda olmak üzere impala, kudu, su antilobu, keseli ceylan, Güney kamış antilobu ve zürafada da görülen
- Afrika, Orta Asya, Türkiye, Yunanistan, Rusya, Gürcistan

LUMPY SKIN HASTALIĞI

- Ateş, **deride nodül oluşumları**, ventral ödem ve generalize lenfadenopati ile karakterize
- Lenfadenopati, mukozalarda ve dilde görülen multifokal ülser ve nekrozlar iştahsızlık, aşırı kilo kaybı-ölüm sebebi
- Burun boşluğundaki ülserler de burun akıntısı sebebi
- Baş, boyun, genital bölgeler ve meme, perineum, bacaklar
- Derideki lezyonlar sert, yuvarlak, hafif kabarık, sınırlı, 10 cm'ye varan boyutlara sahip grimsi-pembe, nekrotik merkezli derin nodüller
- Subkutise ve kas dokusuna kadar uzayan nodüller
- Sekestrasyon-ülser-granulasyon dokusu

LUMPY SKIN HASTALIĞI

- Ağız ve burun boşluğu mukozalarında, farenks, epiglottis ve trakea - Düz veya ülseratif lezyonlar
- Gastrointestinal kanal (özellikle abomazum), meme, akciğer, idrar kesesi, böbrek, uterus ve testis - nodüller veya diğer lezyonlar
- **Mikroskopik olarak;**
 - Epidermal proliferasyon ve vakuoler dejenerasyon
 - Nekroza eşlik eden kronik nötrofilik pannikülitis ve miyozitis
 - Akut/kronik dermal vaskülitis
 - Endotel hücreleri, perisitler, keratinositler, iskelet kas hücreleri, makrofajlar ve fibroblastlar da intrasitoplazmik/intranükleer inklüzyon cisimcikleri

GEYİKLERİN ADENOVİRUS HEMORAJİK HASTALIĞI

- En yatkın tür katır geyiği
- İnhalasyon ve fekal-oral bulaşma
- Endoteliotropik
- Akciğer ve sindirim sisteminde vaskülitis
- Lezyonlar Mavidil ve Epizootik hemorajik hastalığa benzer şekilde

GEYİKLERDE HERPESVİRUS İNFEKSİYONLARI

- Red deer cervid *alphaherpesvirus* 1 (CerHV-1), (rangiferine) cervid *alphaherpesvirus* 2 (CerHV-2) ve elk herpesvirus-1 (Herpesviridae-*Alphaherpesvirus*-*Varicellovirus*)
- **CerHV-1**; konjunktivitis, üst göz kapağında ödem, korneal opasite, göz ve burun akıntısı
- **CerHV-2**; keratokonjunktivitis, korneal opasite, göz kapağı ve periorbital ödem, oküler eksudat, panophtalmitis, korneal perforasyon

GEYİKLERDE HERPESVİRUS İNFEKSİYONLARI

- **Mikroskopik olarak;**
 - Vitreal hemoraji ve fibrin birikimi
 - Fibrinli uveitis ve konjunktivitis
 - Üçüncü göz kapağı gözyaşı bezinde nötrofil infiltrasyonu
 - Kornea epitelinde nekroz, ödem ve hemoraji